

קידושין נא

מתני'. המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת - אינן מקודשות. ומעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות, וליקט אדם אחד כלכלה של תאנים, ושלחן היתה ושל שביעית היתה, ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו, וקיבלה אחת מהן ע"י כולן, ואמרו חכמים: אין אחיות מקודשות.

שאלה: מנהגי מילי?

תשובה 1: אמר רמי בר חמא, דאמר קרא: **אֵהָ אַף אַחֻוֹתָהָ אֵף תִּקַּח אִצְרָא**, התורה אמרה: בשעה שנעשו צרות זו לזו, לא יהא לו ליקוחים אפי' באחת מהם.
קושי: אמר ליה רבא: אי הכי, היינו דכתיב: **אִנְכִּיתוּ הַנְּפֹשׁוֹת הַצְּלוֹת מִקֶּרֶב אִמְתִּי**, אי קידושין לא תפסי בה, כרת מי מחייב?
תשובה 2: אלא אמר רבא: קרא - בזה אחר זה, ומתניתין כדרבה, דאמר רבה: כל שאינו בזה אחר זה, אפי' בבת אחת אינו.

תירוצים	קושיות על רבה
שאני מעשר, דאיתיה לחצאים, דאי אמר תתקדש פלגא דחיתתא - קדשה.	המרבה במעשר, פירותיו מתוקנים ומעשרות מקולקלין; ואמאי? נימא: כל שאינו בזה אחר זה, אפי' בבת אחת אינו!
שאני מעשר בהמה, דאיתיה בטעות; דתנן: קרא לחשיעי עשירי, ולעשירי תשיעי, ולאחד עשר עשירי - שלשתן מקודשין.	והרי מעשר בהמה, דליכא לחצאין וליכא בזה אחר זה, ואמר רבא: יצאו שנים בעשירי וקראן עשירי, עשירי ואחד עשר מעורבים זה בזה!
לאו איתמר עלה, אמר ר' יהושע בן לוי: הכל מודים: <ul style="list-style-type: none"> • כל היכא דאמר קדשי לה ארבעים מתוך שמונים - קדשי, • לא יקדשו ארבעים אלא אם כן קדשי שמונים - לא קדשי, לא נחלקו - אלא בסתם, מר סבר (חזקיה): לאחריות קא מיכוון, ומר סבר (ר' יוחנן): לקרבן גדול קא מיכוון. 	הרי תודה, דליתא בטעות וליתא נמי בזה אחר זה, ואיתמר: תודה שנשחטה על שמונים חלות, <ul style="list-style-type: none"> • חזקיה אמר: קדשי לה ארבעים מתוך שמונים, • ור' יוחנן אמר: לא קדשי לה ארבעים מתוך שמונים!

קושי על רבא: ורבא, למה ליה לשנויי כרבה? תיפוק ליה, קידושין שאין מסורין לביאה נינהו! **תירוץ:** לדבריו דרמי בר חמא קאמר.

רבא	אביי	קידושין שאין מסורין לביאה הטעם
לא הוו קידושין	הוו קידושין	
אמר רבא, בר אהינא אסברא לי: כי יקח איש אשה ופצלה - קידושין המסורין לביאה הוו קידושין, קידושין שאין מסורין לביאה לא הוו קידושין.		

קושיות על רבא	תירוצים						
<p>המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת - אינן מקודשות; דיוק מהמשנה: הא אחת מאשה ובתה או מאשה ואחותה - מקודשת, ואמאי? קידושין שאין מסורין לביאה נינהו</p>	<p>אמר לך רבא: ולטעמך, אימא סיפא: מעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות, וליקט אחד כלכלה של תאנים, ושלחן היתה ושל שביעית היתה, ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו, ואמרו חכמים: אין אחיות מקודשות; אחיות הוא דאינן מקודשות, הא נכריות מקודשות, היכי דמי? <ul style="list-style-type: none"> אילימא דאמר "כולכם", 'קני את וחמור הוא', ואת וחמור - לא קנה! אלא לאו דאמר להו "אחת מכס", וקתני: אין אחיות מקודשות, לרבא קשיא רישא! לאבבי קשיא סיפא! </p> <table border="1" data-bbox="305 457 1075 842"> <thead> <tr> <th data-bbox="992 457 1075 485">אבבי</th> <th data-bbox="621 457 992 485">רבא</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="992 485 1075 636">רישא כפשוטה - קידושין המסורין לביאה הוי קידושין</td> <td data-bbox="621 485 992 636">המקדש אחת מאשה ובתה או אחת מאשה ואחותה, נעשה כמי שקידש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת ואינן מקודשות</td> </tr> <tr> <td data-bbox="992 636 1075 842">סיפא ואם אמר הראויה לביאה תתקדש לי - אינה מקודשת ומעשה נמי בחמש נשים ובהן שתי אחיות, וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הראויה לי מכס תתקדש לי, ואמרו חכמים: אין אחיות מקודשות</td> <td data-bbox="621 636 992 842">כפשוטה - קידושין המסורים לביאה לא הוי קידושין</td> </tr> </tbody> </table>	אבבי	רבא	רישא כפשוטה - קידושין המסורין לביאה הוי קידושין	המקדש אחת מאשה ובתה או אחת מאשה ואחותה, נעשה כמי שקידש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת ואינן מקודשות	סיפא ואם אמר הראויה לביאה תתקדש לי - אינה מקודשת ומעשה נמי בחמש נשים ובהן שתי אחיות, וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הראויה לי מכס תתקדש לי, ואמרו חכמים: אין אחיות מקודשות	כפשוטה - קידושין המסורים לביאה לא הוי קידושין
אבבי	רבא						
רישא כפשוטה - קידושין המסורין לביאה הוי קידושין	המקדש אחת מאשה ובתה או אחת מאשה ואחותה, נעשה כמי שקידש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת ואינן מקודשות						
סיפא ואם אמר הראויה לביאה תתקדש לי - אינה מקודשת ומעשה נמי בחמש נשים ובהן שתי אחיות, וליקט אחד כלכלה של תאנים ואמר הראויה לי מכס תתקדש לי, ואמרו חכמים: אין אחיות מקודשות	כפשוטה - קידושין המסורים לביאה לא הוי קידושין						
<p>המקדש את בתו סתם - אין הבוגרות בכלל; דיוק מהמשנה: הא קטנות בכלל, ואמאי? קידושין שאין מסורין לביאה נינהו</p>	<p>אמר לך רבא: הכא במאי עסקין - כשאין שם אלא גדולה וקטנה. קושי: הא בוגרות קתני! תירוץ: מאי בוגרות? בוגרות דעלמא. קושי: אי הכי, מאי למימרא? תירוץ: הכא במאי עסקין - דשויתיה שליח, מהו דתימא כי מקבל קידושין - אדעתה דידה קא מקבל, קמ"ל, דלא שביק איניש מידי דאית ליה הנאה מיניה. קושי: מי לא עסקין דאמרה ליה קידושי לדידך? תירוץ: אפילו הכי, לא שביק איניש מצוה דרמיא עליה ועביד מצוה דלא רמיא עליה.</p>						
<p>מי שיש לו שתי כתי בנות משתי נשים, ואמר: קידשת את בתי הגדולה, ואיני יודע אם גדולה שבגדולות, ואם גדולה שבקטנות, אם קטנה שבגדולות שהיא גדולה מן הגדולה שבקטנות - כולן אסורות חוץ מקטנה שבקטנות, דברי ר"מ!</p>	<p>הכא במאי עסקין - כשהוכרו ולבסוף נתערבו. חיזוק לתירוץ: דיקא נמי, דקתני איני יודע ולא קתני אין ידוע, ש"מ. קושי: אי הכי, מאי למימרא? תירוץ: לאפוקי מדרי יוסי, דאמר: לא מחית איניש נפשיה לספיקא, קמ"ל, דמחית איניש נפשיה לספיקא.</p>						
<p>מי שקידש אחת משתי אחיות, ואינו יודע איזו קידש - נותן גט לזו וגט לזו!</p>	<p>הכא במאי עסקין - כשהוכרו ולבסוף נתערבו. חיזוק לתירוץ: דיקא נמי, דקתני איני יודע ולא קתני אין ידוע קושי: אי הכי, מאי למימרא? תירוץ: סיפא איצטריכא ליה: מת ולו אח אחד - חולץ לשתייהן, היו לו שנים - אחד חולץ ואחד מייבם, אם קדמו וכנסו - אין מוציאין אותם מידם; דוקא מיחליץ והדר יבומי, אבל יבומי והדר מיחליץ לא, דקא פגע באחות זקוקתו.</p>						
<p>שנים שקדשו שתי אחיות, זה אינו יודע איזו קידש, וזה אינו יודע איזו קידש - זה נותן שני גטין, וזה נותן שני גטין!</p>	<p>הכא נמי שהוכרו ולבסוף נתערבו. חיזוק לתירוץ: דיקא נמי, דקתני איני יודע ולא קתני אין ידוע, ש"מ. קושי: אי הכי, מאי למימרא? תירוץ: סיפא איצטריכא ליה: מת, ולזה אח ולזה אח - זה חולץ לשתייהן וזה חולץ לשתייהן, לזה אחד ולזה שנים - האחד חולץ לשתייהן, והשנים - אחד חולץ ואחד מייבם, אם קדמו וכנסו - אין מוציאין אותן מידם; דוקא מיחליץ והדר יבומי, אבל יבומי והדר מיחליץ לא, דקא פגע ביבמה לשוק.</p>						